

ne aktivitet er et ubetinget ansvar, jf. direktivets artikel 3, stk. 1, litra a.

Bestemmelsen i stk. 1 definerer, hvem der skal anses som den ansvarlige for driften af aktiviteter, som kan give anledning til en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade. Begrebet svarer til miljøansvarsdirektivets definition af »operatør«, som er den fysiske eller juridiske, privatretlige eller offentligretlige person, der driver eller kontrollerer den erhvervsmæssige aktivitet. Det er ikke indeholdt i bestemmelsens formulering, at der skal gennemføres ansvarsgennembrud.

Forslaget i stk. 2 fastsætter, at der som udgangspunkt er tale om et ubetinget ansvar for miljøskaade eller overhængende fare for miljøskaade forårsaget af GMO'er, jf. direktivets artikel 3, stk. 1, litra a. Bestemmelsen kan f.eks. omfatte den, der transporterer GMO'er, eller foretager prøveudsætning af GMO'er.

Med forslaget i stk. 4 indføres et producentansvar på et offentligretligt grundlag for skader som følge af fejl ved produktet eller udviklingsskader, dvs. skader som følge af produktet, uanset om producenten kunne påvise, at produktet ikke ansås at ville forårsage en skade ifølge den videnskabelige og tekniske viden på det pågældende tidspunkt. Om baggrunden henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 5.1.1.2.

Producentansvaret er subsidiært. Dette indebærer, at udgangspunktet fortsat er, at det er den erhvervsmæssige virksomhed, som bruger disse produkter (jf. forslagens stk. 3), der anses som den ansvarlige og dermed rette adressat for afgørelser efter dette kapitel.

Kan brugeren imidlertid godtgøre, at produktet er anvendt i overensstemmelse med forskrifterne herfor, og at der ikke i øvrigt er udvist uforsvarlig adfærd i forbindelse hermed, kan producenten eller importøren under visse betingelser anses som den ansvarlige og dermed rette adressat for afgørelser efter dette kapitel.

I forhold til udenlandsk bosiddende producenter, dvs. producenter, der ikke har adresse i Danmark, vil tilsynsmyndigheden i Danmark ikke kunne håndhæve et påbud overfor vedkommende. I sådanne tilfælde vil påbud skulle rettes mod den danske importør. Den danske importør må enten i forbindelse med kontraktindgåelsen om importen sikre sig i forhold til omfanget af sit ansvar eller efterfølgende anvende civilretlige midler til at lade producenten bære sin del af ansvaret.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne foran til § 1, nr. 5 (forslag til ny § 73 b i miljøbeskyttelsesloven) og for producentansvaret særligt til de almindelige be-

mærkninger, pkt. 4.7 og bemærkningerne vedrørende miljøbeskyttelseslovens § 73 b.

Til § 25 c

Forslaget gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 5, stk. 1 og 2, om den ansvarliges pligt til at forebygge og underrette tilsynsmyndigheden om en overhængende fare for en miljøskaade, forårsaget af erhvervsmæssige aktiviteter inden for genteknologilovens område, og artikel 6, stk. 1, om øjeblikkelig underretning af miljøministeren i tilfælde af, at der er opstået en miljøskaade, og om begrænsning af skadens omfang.

Bestemmelsen i stk. 1 fastlægger den ansvarliges pligt til straks at underrette miljøministeren om alle relevante aspekter ved situationen i tilfælde af en miljøskaade eller en overhængende fare herfor. Efter stk. 2 skal den ansvarlige straks søge følgerne af en miljøskaade afværget eller begrænset og træffe nødvendige forebyggende foranstaltninger, når der er overhængende fare for, at en miljøskaade vil indtræde. Bestemmelserne skal ses i sammenhæng med lovens § 24, stk. 2, der indeholder en antagelse om en almindelig pligt til forebyggelse af uheld i forbindelse med håndtering af GMO'er.

Efter forslaget i stk. 3 skal miljøministeren føre tilsyn med, at den umiddelbare handlepligt efter stk. 1 og 2 opfyldes på et tidspunkt, hvor der endnu ikke er truffet afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade. Tilsynsmyndighedens forpligtelser ophører, når der er truffet afgørelse efter miljøskadeloven eller der træffes forebyggende foranstaltninger eller øvrige tiltag efter miljøskadeloven.

Til § 25 d

Med forslaget lempes under visse betingelser i overensstemmelse med direktivets artikel 8, stk. 3, litra a og b, og stk. 4, litra a, pligten til efter § 25 c, stk. 2, at iværksætte forebyggende og afværgende foranstaltninger.

Det følger af bestemmelsen i stk. 1, at pligten til at træffe afværgende foranstaltninger ikke gælder, hvis den ansvarlige for en miljøskaade kan godtgøre, at miljøskaden 1) er forårsaget af tredjemand og er indtrådt til trods for, at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet, 2) er en følge af overholdelse af ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed, medmindre forskrifterne følger af påbud eller instrukser over for negativ påvirkning som skyldes den ansvarliges egne aktiviteter, eller 3) er forvoldt ved en udledning eller begivenhed, der udtrykkeligt var til-